

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาเชิงพัฒนาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามหลักการของวงจรการพัฒนาระบบงานและโครงการ (SDLC) เพื่อให้การวิเคราะห์ระบบงานอยู่ในภาวะที่มีมาตรฐาน การพัฒนาระบบงานมีขั้นตอนพร่องน้อยที่สุด ได้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ที่สามารถทำงานได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งานมากที่สุด สร้างการออกแบบฐานข้อมูล ได้ใช้วิธีการแบบนิรนัย คือ ดำเนินการศึกษาระบบการดำเนินงานของกองทุนฯ การให้ผลเข้า-ออกของข้อมูลของกองทุน และรูปแบบรายงานที่ต้องการ โดยการสัมภาษณ์ผู้จัดการกองทุนฯ ซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารการดำเนินงานของกองทุน กำหนดระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของกองทุนฯ รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้จัดทำเอกสารของกองทุนฯ ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการเข้า-ออกของเอกสารของกองทุน และควบคุมด้านการเงินของกองทุนฯ

3.1 การวิเคราะห์ระบบงาน (System Analysis)

3.1.1 การศึกษาและวิเคราะห์ระบบเดิมที่ใช้อยู่

จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้จัดการกองทุน และวิเคราะห์ระบบการบริหารงานของกองทุนสวัสดิการพนักงานฝ่ายตลาดของโครงการหลวงพบว่า การจัดกระทำกับข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูลจะกระทำการโดยการเก็บในรูปของแฟ้มเอกสารก่อน แล้วจึงทำการบันทึกลงในแฟ้มข้อมูล คอมพิวเตอร์ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้เครื่องคอมพิวเตอร์จะถูกนำมาผ่านขั้นตอนของการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมประยุกต์ทั่วไป (General Software) เช่น โปรแกรม Excel เพื่อจัดทำรายงานการดำเนินงานของกองทุนดังกล่าวข้างต้น ซึ่งสามารถทราบเอกสารเข้า และออกจากกองทุนได้ดังนี้

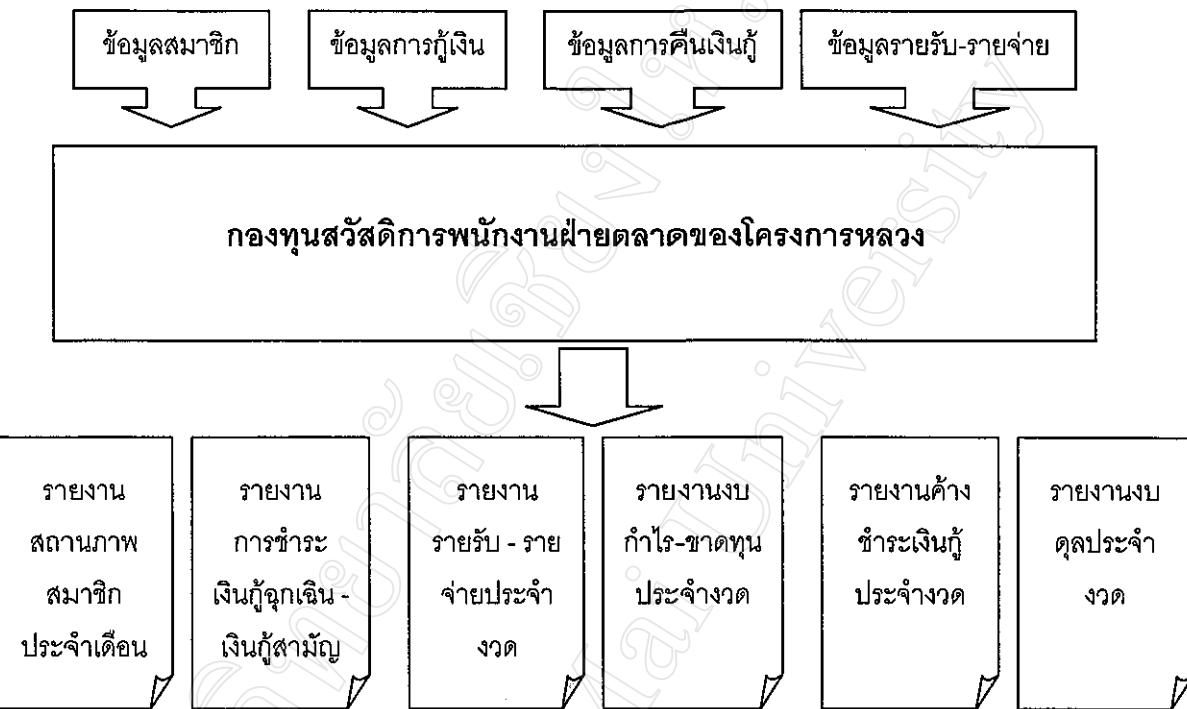
เอกสารเข้ากองทุน

1. ใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก กองทุนสวัสดิการตลาด 40
2. แบบฟอร์มคำขอภัยเงินฉุกเฉิน
3. แบบฟอร์มคำขอภัยเงินสามัญ
4. ใบนำฝากเงินเข้าธนาคารไทยพาณิชย์

เอกสารออกจากกองทุน

1. รายงานการชำระเงินภัยฉุกเฉิน
2. รายงานการชำระเงินภัยสามัญ
3. ใบสำคัญรับเงิน

4. รายงานกองทุน 40 ประจำเดือน ซึ่งประกอบไปด้วย สถานภาพของสมาชิกในกองทุนเกี่ยวกับยอดหุ้นสะสมรวมทั้งหมด ยอดการชำระค่าหุ้นสะสม ยอดชำระเงินกู้ ยอดชำระประจำเดือนเบี้ย

ภาพประกอบที่ 7 แสดงเอกสารเข้าและออกจากกองทุนสวัสดิการของพนักงานฝ่ายตลาดโครงการหลวง

3.1.2 การวิเคราะห์การจัดกรรทำข้อมูลสมาชิกของกองทุนทุนสวัสดิการของพนักงานฝ่ายตลาดโครงการหลวง

จากการศึกษาข้อมูลที่นำมาพิจารณาผลการดำเนินงานของกองทุน จะประกอบไปด้วยข้อมูล 5 ด้าน ดังนี้

1. ข้อมูลประวัติสมาชิก ประกอบด้วย ชื่อ-สกุล อายุ วันเดือนปีเกิด สถานที่ทำงาน ตำแหน่ง รายได้ประจำต่อเดือน ค่าเบี้ยเลี้ยงต่อเดือน ผู้รับผลประโยชน์
2. ข้อมูลการกู้ยืม ประกอบด้วย ประเภทการกู้ยืม วันที่ขอกู้ยืม จำนวนเงินที่ขอกู้ยืม จำนวนเดือนที่ขอกู้ยืม จำนวนเงินต้นและดอกเบี้ยที่ต้องชำระแต่ละงวด เหตุผลในการขอกู้ยืม ผู้ค้ำประกัน
3. ข้อมูลการคืนเงินกู้ ประกอบด้วย วันที่ชำระคืน จำนวนเงินที่ชำระคืน ค่าปรับในกรณีที่จ่ายช้ากว่ากำหนด

4. ข้อมูลหุ้นสะสม ประกอบด้วย วันที่จ่ายหุ้นสะสม ค่าปรับในกรณีที่จ่ายหักว่ากำหนด จำนวนหุ้นสะสมที่มีทั้งหมด
5. ข้อมูลรายรับ-รายจ่ายของกองทุน ประกอบด้วย วันที่ทำรายการ จำนวนเงินแต่ละรายการ หลังจากการศึกษา และวิเคราะห์การจัดกระทำการหักข้อมูลทั้ง 5 ด้านข้างต้นแล้ว พบว่า ข้อมูล แต่ละด้านมีวิธีการจัดการแตกต่างกัน ดังนี้
 1. ข้อมูลประวัติสมาชิก จะทำการเก็บรวบรวมตั้งแต่การรับสมัครสมาชิก จะมีการแก้ไข เปลี่ยนแปลงเมื่อมีการเปลี่ยนชื่อ-สกุล สถานที่ทำงาน ตำแหน่ง รายรายได้ประจำต่อเดือน ค่าเบี้ยเลี้ยงต่อเดือน การเรียกใช้ข้อมูลจะเกิดขึ้นเมื่อต้องการแสดงสถานภาพของสมาชิก ในกองทุน
 2. ข้อมูลการถ่ายเงิน จะทำการจัดเก็บเมื่อสมาชิกมีการขอถ่ายเงินจากกองทุน การเรียกใช้ข้อมูลจะเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกมาจ่ายคืนเงินถูกใจในแต่ละงวด เมื่อต้องการดูสถานภาพของสมาชิก ในกองทุน การอกรายงานรายรับ-รายจ่ายของกองทุน
 3. ข้อมูลการคืนเงิน กู้ จะทำการจัดเก็บเมื่อสมาชิกมาจ่ายคืนเงินกู้ การเรียกใช้ข้อมูลจะทำ เมื่อต้องการดูสถานภาพของสมาชิก การอกรายงานรายรับ-รายจ่ายของกองทุน
 4. ข้อมูลหุ้นสะสม จะทำการจัดเก็บเมื่อสมาชิกมาจ่ายค่าหุ้นสะสมในแต่ละเดือน ข้อมูลจะ ถูกนำไปใช้ในการคำนวณเงินปันผลตอนสิ้นงวด การเรียกใช้ข้อมูลจะทำเมื่อต้องการดู สถานภาพของสมาชิก การอกรายงานรายรับ-รายจ่ายของกองทุน
 5. ข้อมูลรายรับ-รายจ่ายของกองทุน จะทำการจัดเก็บเมื่อมีการรับเข้าหรือจ่ายออกของเงิน ในกองทุน จะมีการเรียกใช้ข้อมูลเมื่อมีการอกรายงานทางการเงินประจำเดือน และ ประจำงวด

3.1.4 วิเคราะห์ผู้รับผิดชอบและผู้ใช้ระบบ

พบว่าผู้ใช้ระบบเป็นหนังงานระดับปฏิบัติงาน ควรจัดสร้างระบบให้ง่ายต่อการใช้งาน ไม่ซับซ้อน เนื่องจากผู้รับผิดชอบยังไม่มีความชำนาญด้านการใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ต้องมีการจัดอบรม วิธีการใช้โปรแกรม และจัดทำคู่มือการใช้โปรแกรมให้กับผู้รับผิดชอบและผู้ใช้โดยตรงเพื่อให้มีความเข้าใจในการใช้งานโปรแกรม ลดข้อผิดพลาดในการใช้งาน

3.1.5 พิจารณาความต้องการของผู้ใช้ระบบ

โดยการสัมภาษณ์ผู้จัดการกองทุนตลาด'40 เพื่อทราบข้อมูลสิ่งที่ผู้ใช้ต้องการจากระบบ อะไรบ้างที่ต้องการจะให้รวมอยู่ในระบบใหม่ เพื่อนำมากำหนดรูปแบบของสิ่งที่จะต้องนำเข้าสู่ระบบ แฟ้มข้อมูล ขั้นตอนการปฏิบัติการต่างๆ และสุดท้ายคือผลลัพธ์ที่ระบบจะอำนวยให้แก่ผู้ใช้ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการออกแบบโดยทั่วไป (General Design) โดยอาศัยการทำโพร์โตไทป์หรือต้นแบบ

(Prototyping) ซึ่งจะทำการจำลองกระบวนการใหม่มาய่อให้เล็กลง เพื่อที่จะให้ผู้ใช้ระบบเห็นแนวทาง ที่ระบบงานใหม่จะวิ่งไปได้อย่างชัดเจนขึ้น ผู้ใช้จะเข้าใจถึงลักษณะของระบบงานใหม่มากขึ้น และสามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำไปปรับปรุงระบบงานใหม่ให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้

3.1.6 เลือกแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาและวางแผนระบบงาน

จากการศึกษาลักษณะการใช้งานและความต้องการของผู้ใช้พบว่า ระบบงานใหม่จะมีวิธีการ ประมวลผลทั้ง 2 ประเภท คือ

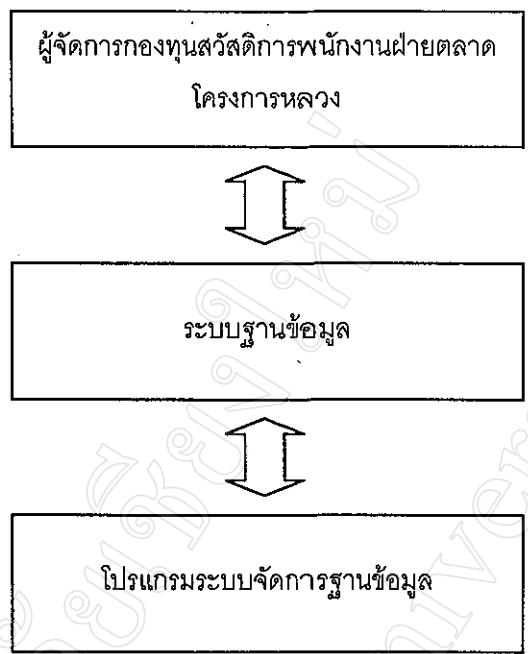
1. แบบ Batch Processing ในการประมวลเกี่ยวกับรายงานกองทุนตลาด'40 ประจำเดือน รายงานรายรับ-รายจ่ายประจำวัน รายงานงบกำไร-ขาดทุนประจำวัน รายงานงบดุลประจำวัน
2. แบบ On-Line Processing ในการป้อนข้อมูลเพื่อจัดทำระเบียนสมาชิก การป้อนข้อมูล การขอภัยเพื่อสร้างตารางวดเงิน การชำระคืนเงินกู้ การชำระค่าหุ้นสะสม การพิมพ์ใบสำคัญรับเงิน การป้อนข้อมูลรายการรับ-จ่ายเงินอื่นๆ

สำหรับอุปกรณ์ที่ใช้ในระบบ ได้แก่ เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ 486DX4 ชิ้นไป มีหน่วยความจำหลัก (RAM) 4Mb ชิ้นไป ต้องมีเนื้อที่ร่างในฮาร์ดดิสก์ไม่ต่ำกว่า 15 MB และ เครื่องพิมพ์

3.2 การออกแบบ การพัฒนา และวางแผนระบบงาน (System Design)

การศึกษาครั้งเป็นการศึกษาเชิงพัฒนา โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ

1. โปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูลของกองทุนสวัสดิการพนักงานฝ่ายตลาด ดังภาพประกอบ ที่ 8 แสดงให้เห็นถึงผู้จัดการกองทุนฯ ใช้ฐานข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลในการบริหาร โดยฐานข้อมูลได้มา จากโปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูลที่จะพัฒนาขึ้น
2. แบบสัมภาษณ์เพื่อติดตามและประเมินผล

ภาพประกอบที่ 8 รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานข้อมูลของกองทุนสวัสดิการพนักงานฝ่ายตลาดโครงการหลวง

3.2.1 การออกแบบระบบงาน

เริ่มต้นการออกแบบโปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูลโดยกำหนดโครงสร้างของตารางข้อมูล (Data Table) และพิจารณาคีย์หลัก (Primary Key) ที่จะใช้เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลของแต่ละแฟ้มในฐานข้อมูล กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับขนาด (Field Size) ชนิดของรายการข้อมูล (Field Type) และลักษณะการว่าเป็นข้อมูลประเภทตัวอักษร (Text), ข้อความ (Memo), ตัวเลข (Number), หรือวันที่ (Date/Time) จากนั้นสร้างตารางข้อมูลตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ ดังตารางที่ 4 แสดงโครงสร้างของฐานข้อมูล

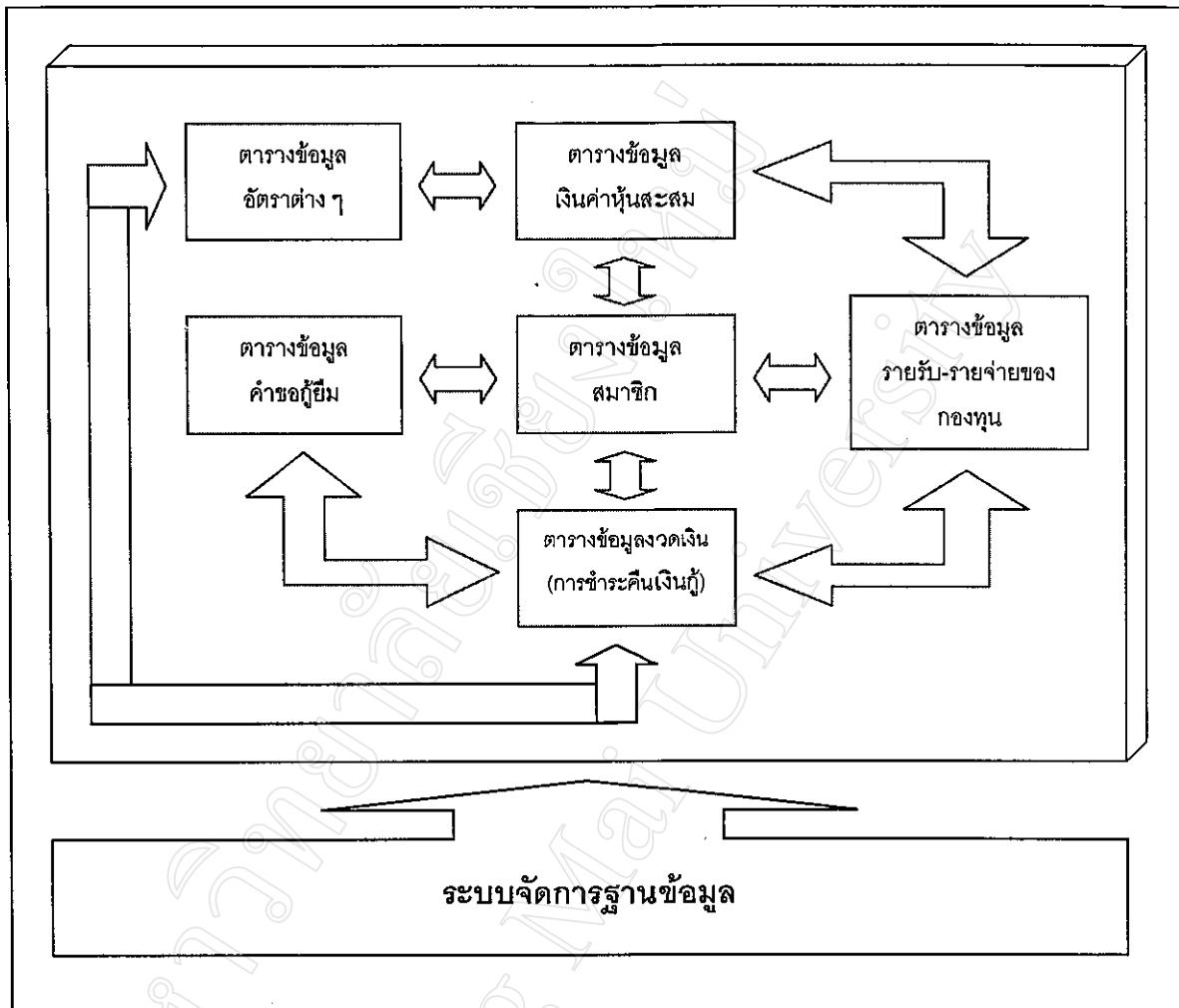
ตารางที่ 4 แสดงโครงสร้างของฐานข้อมูลกองทุนสวัสดิการพนักงานฝ่ายตลาด โครงการหลวง

ตารางข้อมูล	ชื่อฟิลด์ข้อมูล	ชนิดของข้อมูล
สมาชิก	เลขที่สมาชิก	ตัวอักษร
	วันที่สมัคร	ตัวอักษร
	คำนำหน้าชื่อ	ตัวอักษร
	ชื่อ	ตัวอักษร
	นามสกุล	ตัวอักษร

ตารางข้อมูล	ชื่อฟิลด์ข้อมูล	ชนิดของข้อมูล
	อายุ	ตัวอักษร
	วันเกิด	ตัวอักษร
	ที่อยู่	ตัวอักษร
	ตำแหน่ง	ตัวอักษร
	ประจำที่	ตัวอักษร
	เงินเดือน	ตัวเลข
	เบี้ยเลี้ยง	ตัวเลข
	ผู้รับผลประโยชน์ 1	ตัวอักษร
	ผู้รับผลประโยชน์ 2	ตัวอักษร
	ผู้รับผลประโยชน์ 3	ตัวอักษร
คำขอคืนเงิน	เดือนปีที่เริ่มจ่ายเงินสะสม	วันที่
	เลขที่ใบคู	ตัวอักษร
	วันที่ซื้อคู	วันที่
	เลขที่สมाचิก	ตัวอักษร
	ชนิดของภาระ	ตัวอักษร
	จำนวนเงินคู	ตัวเลข
	เหตุผลในการขอคู	ตัวอักษร
	จำนวนเดือนขอคู	ตัวเลข
	จำนวนเดือนต่อเดือน	ตัวเลข
	จากเดือนปี	วันที่
	ถึงเดือนปี	วันที่
	ผู้ค้าประกัน 1	ตัวอักษร
	ผู้ค้าประกัน 2	ตัวอักษร
	คำเขียนจำนวนเงินขอคู	ตัวอักษร
งวดเงินคู	ผู้รับเงิน	ตัวอักษร
	ผู้จ่ายเงิน	ตัวอักษร
	เลขที่ใบคู	ตัวอักษร
	งวดที่	ตัวเลข
	เดือนปี	วันที่
	เงินดัน	ตัวเลข
	ดอกเบี้ย	ตัวเลข
	ค่าปรับ	ตัวเลข

ตารางข้อมูล	ชื่อฟิลด์ข้อมูล	ชนิดของข้อมูล
	รวมจำนวนเงินที่จ่าย	ตัวเลข
	ผู้ให้กู้ยืมเงิน	ตัวเลข
	วันที่จ่ายคืน	วันที่
	จำนวนเงินที่จ่าย	ตัวเลข
	คำเขียนจำนวนเงินที่จ่าย	ตัวอักษร
	ผู้จ่ายเงิน	ตัวอักษร
	ผู้รับเงิน	ตัวอักษร
	สถานะของการจ่ายเงินวงเดือนี้	ตัวอักษร
เงินสะสม	เลขที่สมาชิก	ตัวอักษร
	วันที่จ่าย	วันที่
	จำนวนเงินสะสม	ตัวเลข
	ค่าปรับ	ตัวเลข
	จำนวนเงินที่จ่าย	ตัวเลข
	คำเขียนจำนวนเงินที่จ่าย	ตัวอักษร
	ผู้จ่ายเงิน	ตัวอักษร
	ผู้รับเงิน	ตัวอักษร
สถานะสมาชิก	เลขที่สมาชิก	ตัวอักษร
	เงินกู้สามัญคงค้าง	ตัวเลข
	เงินกู้ฉุกเฉินคงค้าง	ตัวเลข
	เงินสะสมรวม	ตัวเลข
รายรับ/รายจ่ายอื่น ๆ	วันที่ทำการ	วันที่
	รายการ	ตัวอักษร
	จำนวนเงิน	ตัวเลข
	รายรับ/รายจ่าย	ตัวอักษร
อัตราต่าง ๆ	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้	ตัวเลข
	อัตราค่าปรับ	ตัวเลข
	ผลตอบแทนหุ้นสะสม	ตัวเลข
	เงินบันผลรวมจ่าย	ตัวเลข

ออกแบบระบบโดยแบ่งออกเป็นหน่วย ทั้งโปรแกรมหลักและโปรแกรมย่อย กำหนดรูปแบบข้อมูลป้อนเข้า (Input) และ ผลลัพธ์ (Output) ของแต่ละโปรแกรม พิริ่มทั้งพิจารณาตารางข้อมูลที่จะต้องใช้และความสัมพันธ์กันในแต่ละโปรแกรม

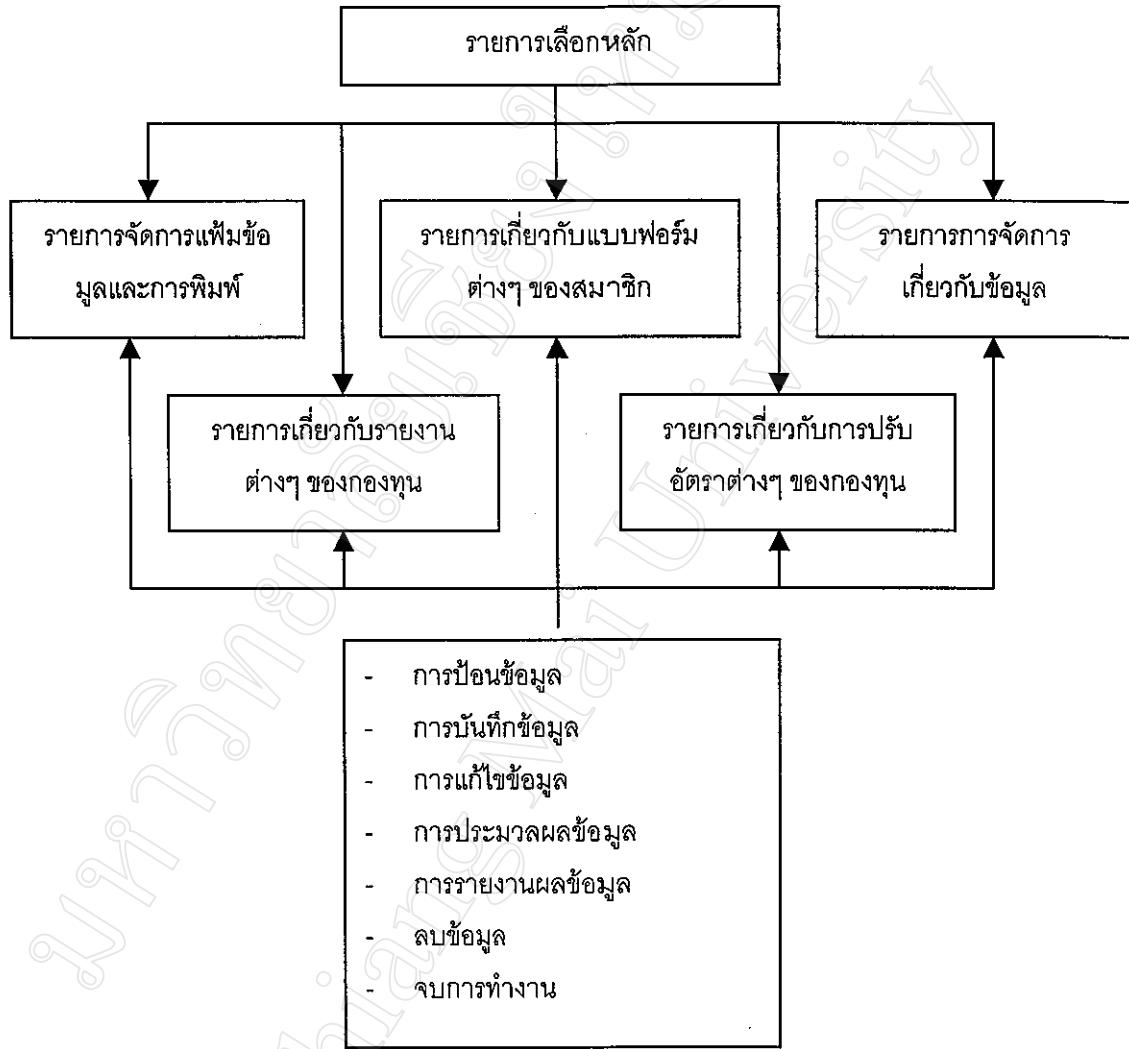
ภาพประกอบที่ 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตารางข้อมูลในฐานข้อมูล

ออกแบบโปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูลกองทุนสวัสดิการพนักงานฝ่ายตลาดโครงการหลวง โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สร้างขึ้นมาจะเป็นโปรแกรมใหม่ เพื่อจัดระบบฐานข้อมูลของกองทุนสวัสดิการพนักงานฝ่ายตลาดโครงการหลวงให้เป็นระบบมากขึ้น การเรียกใช้ข้อมูลเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว มีความถูกต้อง จากนั้นทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและป้อนข้อมูลจากเอกสารเดิมของกองทุนสวัสดิการพนักงานฝ่ายตลาดโครงการหลวงที่มีอยู่ ซึ่งในช่วงเริ่มต้นจะใช้โปรแกรมใหม่ควบคู่กับระบบสมุดที่มีอยู่

3.2.2 การพัฒนาระบบ (System Development)

ระบบงานที่จะประสบความสำเร็จนั้นจะต้องมีการวางแผนงานมาก่อนเสมอ ซึ่งการสร้างโปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูลของกองทุนสวัสดิการพนักงานฝ่ายตลาดโครงการหลวงได้มีการวางแผนและกำหนดแผนงาน รวมทั้งออกแบบต่างๆ ตามขั้นตอน โดยแบ่งโปรแกรมออกเป็นหน่วย ทั้ง

โปรแกรมหลักและโปรแกรมย่อย กำหนดคุณภาพแบบ Input และ Output ของแต่ละโปรแกรมร่วมกับพิจารณากำหนดตาราง หรือเพิ่มข้อมูลที่จะใช้และสัมพันธ์กันในแต่ละโปรแกรม ซึ่งเปลี่ยนเป็นผังงานได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ 10 แสดงผังงานโปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูล
กองทุนสวัสดิการพนักงานฝ่ายตลาดโครงการหลวง

ในส่วนของการพัฒนาโปรแกรมจะใช้ภาษา C++ และเบลสิกเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล และส่วนติดต่อกับผู้ใช้ (User Interface) และใช้ในโครงขอฟ์เฟคเซสเป็นระบบจัดการฐานข้อมูล

ภาพประกอบที่ 11 แสดงการออกแบบส่วนติดต่อผู้ใช้ ที่เชื่อมโยงไปยังแบบฟอร์มต่าง ๆ

เมื่อได้โปรแกรมแล้ว ทำการทดสอบโปรแกรมเบื้องต้นโดยการทดลองใส่ข้อมูลสมมติเพื่อทดสอบประสิทธิภาพในการเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการรายงานผล จากนั้นเขียนคู่มือการใช้โปรแกรม และสร้างแบบฟอร์มเพื่อเก็บความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบและผู้ใช้ระบบเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาระบบท่อไป

3.3 การนำระบบงานเข้าสู่ธุรกิจหรือผู้ใช้ (System Implementation)

เมื่อได้ต้นแบบโปรแกรมแล้ว ก่อนการนำไปใช้งานจริง ผู้ศึกษาได้ประสานงานกับผู้จัดการกองทุนจัดฝึกอบรมสำหรับการใช้งานโปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูลกองทุนสวัสดิการพนักงานฝ่ายตลาดโครงการหลวงให้กับผู้ใช้ระบบ เพื่อความรู้และความเข้าใจในการใช้งาน จากนั้นให้ทำการป้อนข้อมูลจริงที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อเป็นการทดสอบโปรแกรม และวิเคราะห์โปรแกรมต่างๆ เมื่อเจอข้อบกพร่องหรือปัญหาให้แจ้งผู้ศึกษาทันที

ในการใช้งานจริง ผู้ศึกษาได้นำโปรแกรมไปติดตั้งให้กับสำนักงานฝ่ายการตลาดโครงการหลวงแล้วทำการสัมภาษณ์ผู้ใช้งานเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการประมวลผล นำไปปรับปรุงระบบแก้ไขระบบต่อไป เพื่อความสมบูรณ์ของโปรแกรม

3.4 ขั้นการดำเนินการสนับสนุนภายนอกติดต่อระบบงาน (System Support)

ขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลกระทบ โดยทำการสัมภาษณ์ผู้ใช้เกี่ยวกับผลที่ได้จากการนำระบบจัดการฐานข้อมูลกองทุนสวัสดิการพนักงานฝ่ายติดตามโครงการหลวงไปใช้งาน จากนั้นนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ ประเมินผลสรุป ดำเนินการออกแบบและพัฒนาระบบท่อไป